

Recenzije.

Stanko Cajnkar: Luč svetli v temi, str. 210, Celje, Družba sv. Mošorja, 1937.

Pisac obraduje kao u kakovom malom kompendiju najaktueltinije vjersko-moralne probleme današnjice. Na temelju renomiranih savremenih autora (K. Adam, P. Charles, Berdjajev, Maritain i dr.) zahvaća u probleme i obraduje teme za kojima najviše gladuje ili bi barem trebala da gladuje često prazna duša modernoga čovjeka. Kao temelj svemu obraduje najprije problem vjere i vjerovanja u vezi s ateizmom, da iza toga uzmogne pokazati u svijetu vjere Boga, Isusa, Mariju. Od moralno praktičnih tema izabire: dobrotu, život i smrt, gdje je osobito lijepo na temelju Berdjajeva prikazao uzvišenost smrti u vezi s vječnim životom. Obradio je nadalje poglavlja o slobodi i grijehu, čistoći i ljubavi, katoličkom čovjeku i na koncu o isповijedi i sv. Pričesti. Knjiga je lijepo opremljena, pisana toplo i praktično.

Dr. S. Kukolja.

Chrysogoni a Jesu Sacram. Carm. Disc: Asceticae et Mysticae Summa a P. Joseph Antonio a Puero Jesu ex originali hispano in latinum fideliter translata. In-8, 1936, paginae VIII+470. Casa editrice Marietti, Torino. Lib It. 10.—.

Karmeličani su kontemplativni red, koji se ujedno ponosi sa dva sveta člana, vrsna učitelja mističke teologije, Sv. Terezijom Avilskom i Sv. Ivanom od Križa. Zato i u modernoj karmeličanskoj generaciji nalazimo pojedinaca, koji se napose istaknuše u kritičkom izdavanju djela sv. Terezije i sv. Ivana od Križa kao i u izgradnji posebnoga smjera i terminologije u mističkoj teologiji. Jedan od takovih je i o. Krizogon od Svetootajstvenog Isusa. On uživa veliki ugled, zato je i izdanje ovoga njegova priručnika ascetike i mistike lijepo primljeno u naučnom svijetu. Karmeličanski smjer mističke teologije valjalo je ranije upoznavati iz raznih članaka u njihovoj reviji (*Études Carmélitaines*). Sada je ta knjiga u španjolskom originalu (*Compendio de ascética y mística*. Madrid 1933.) i u latinskom prijevodu.

Djelo je pisano u obliku školskog priručnika, jasno i pregledno. Izrađeno je naučno, a da ipak ne navodi prekobrojne citate auktora i njihovih sentencija. U prvome dijelu obradio je pisac strogo teološki traktate: de

virtutibus, de donis Spiritus Sancti, de gratiis actualibus, de inhabitatione Spiritus Sancti in anima etc. U asketičkom dijelu ističe za svaki stepen duhovne vježbe, koje su tome stepenu osebujne i ako je na drugome mjestu već o njima govorio. Osobito valja upozoriti one koji se zanimaju za povijest ascetičko-mističke teologije, da je auktor u knjizi izradio lijep historijski prikaz, koji nije preopširan a ni prekratak. Napose je pregledno obradio škole pojedinih redova. U predgovoru izjavljuje pisac, da spremi posebnu knjigu povijesti ascetike i mistike.

D. Nežić.

Lusseau-Colomb: Manuel d'études bibliques, tome III, Les livres didactiques, Paris, Pierre Téqui, 1936, 8°, str. 360.

Pod redakcijom Abbé Lusseau-a, profesora u bogoslovnom sjemeništu u Luçonu, te Abbé Collomb-a, profesora u bogoslovnom sjemeništu u Versailles-u, izšao je treći svezak priručnika za introdukciju u knjige Staroga Zavjeta. U ovom je svesku obradena posebna introdukcija u poučne ili pjesničke knjige t. j. knjiga Jobova, Psalmi, Salomonove priče, Propovjednik, Pjesma nad pjesmama, knjiga Mudrosti i Crkvenica.

Na početku knjige nalazimo općenito poglavje o didaktičnim knjigama i o biblijskoj poeziji, o karakteristici hebrejske poezije. Što se tiče hebrejske metrike i grade strofa, priklanja se mišljenju Condamin-a; ipak je među današnjim poznavaočima ovoga pitanja najmjerodavniji Fr. Zorell, koji je o tom pitanju izdao i monografiju: *Einführung in die Metrik und die Kunstformen der hebräischen Psalmendichtung*, Münster 1914, i raspravicu u »Miscellanea Biblica«, 1934, »De forma quadam carminum hebraeorum frequentes adhibita parum explorata«.

Obradujući introdukciju pojedinih knjiga podaje priručnik pregledno potpuno savremenu orientaciju u pitanjima, koja se odnose na dotičnu knjigu; daje također izbor odnosne literature.

U pitanju auktora knjige Jobove priklanja se kao najvjerojatnijem mišljenju, da ju je napisao prorok Jeremija. Poglavlje o tumačenju knjige Jobove ističe najvažnije momente i razdiobu knjige što treba da ih pred očima drže tumačitelji. Posebno opširna poglavila posvećena su introdukciji Psalama; tu je i obilno navedena literatura. Uz introdukciju se nadovezuje pregledni naputak za egzegezu poglavitih mesijanskih Psalama: 89, 45, 72, 2, 110, 22 i 16, a po tom pregledna i kratka revija svih Psalama. Dakako da u tako kratkoj smotri nije moguće naznačiti sve probleme, koji postoje kod svakog pojedinog Psalma, naročito što se tiče tekstualne kritike.

Nakon introdukcije u Salomonove priče također nadovezuje pregled poglavila za egzegetsku razdiobu s prijevodom enkomija o mudroj ženi od Craimpona. U analizu teških mesta se ne upušta.

Govoreći o knjizi Propovjednika (*Ecclesiastes*) dosta se zaustavlja kod kritičkih verzova 3, 19—21, iznoseći pokušaje raznih rješenja. Registrira mišljenje Siegfriedovo, koji prepostavlja, da uz vjeru u šeol, nije bila dovoljno precizirana dogma o besmrtnosti duše s obzirom na posmrtnu nagradu ili kaznu za djela u zemaljskom životu. Spominje mišljenje Zaple-